

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 5Csp/56/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118291631
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Dudič
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2020:6118291631.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudcom JUDr. Petrom Dudičom v spore žalobcu EURO CASH, s.r.o., so sídlom ČSA 24, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 637 301, zastúpeného JUDr. Ondrejom Sochorom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Profesora Sáru 3873/44, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanej D. M., F.. X.X.XXXX, T. XXX XX S. XX, zastúpenej JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Ul. Konštantínova 3308/6, Prešov, o zaplatenie 14.189,41 Eur s príslušenstvom

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 10.122,82 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy

297,73 Eur od 26.1.2018 do 25.2.2018,
595,46 Eur od 26.2.2018 do 25.3.2018,
893,19 Eur od 26.3.2018 do 25.4.2018,
1.190,92 Eur od 26.4.2018 do 25.5.2018,
1.488,65 Eur od 26.5.2018 do 25.6.2018,
1.786,38 Eur od 26.6.2018 do 25.7.2018,
2.084,11 Eur od 26.7.2018 do 25.8.2018,
2.381,84 Eur od 26.8.2018 do 25.9.2018,
2.679,57 Eur od 26.9.2018 do 25.10.2018,
2.977,30 Eur od 26.10.2018 do 25.11.2018,
3.275,03 Eur od 26.11.2018 do 25.12.2018,
3.572,76 Eur od 26.12.2018 do 25.1.2019,
3.870,49 Eur od 26.1.2019 do 25.2.2019,
4.168,22 Eur od 26.2.2019 do 25.3.2019,
4.465,95 Eur od 26.3.2019 do 25.4.2019,
4.763,68 Eur od 26.4.2019 do 25.5.2019,
5.061,41 Eur od 26.5.2019 do 25.6.2019,
5.359,14 Eur od 26.6.2019 do 25.7.2019,
5.656,87 Eur od 26.7.2019 do 25.8.2019,
5.954,60 Eur od 26.8.2019 do 25.9.2019,
6.252,33 Eur od 26.9.2019 do 25.10.2019,
6.550,06 Eur od 26.10.2019 do 25.11.2019,
6.847,79 Eur od 26.11.2019 do 25.12.2019,
7.145,52 Eur od 26.12.2019 do 25.1.2020,
7.443,25 Eur od 26.1.2020 do 25.2.2020,
7.740,98 Eur od 26.2.2020 do 25.3.2020,
8.038,71 Eur od 26.3.2020 do 25.4.2020,
8.336,44 Eur od 26.4.2020 do 25.5.2020,
8.634,17 Eur od 26.5.2020 do 25.6.2020,
8.931,90 Eur od 26.6.2020 do 25.7.2020,
9.229,63 Eur od 26.7.2020 do 25.8.2020,
9.527,36 Eur od 26.8.2020 do 25.9.2020,

9.825,09 Eur od 26.9.2020 do 25.10.2020,
10.122,82 Eur od 26.10.2020 do zaplattenia,

a to do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. P r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 17,78 %, s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Žiadna zo strán sporu n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podanou žalobou žiadal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplatteniu sumy 14.189,41 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 14.189,41 Eur od 26.1.2018 do zaplattenia, zmluvným úrokom vo výške 14 % ročne zo sumy 14.189,41 Eur od 3.2.2018 do zaplattenia, zmluvnej pokuty vo výške 3.000 Eur a nahradiť trovy tohto konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že zmluvou o podnikateľskom úvere č. XXXXXXXX zo dňa 7.9.2012 uzatvorenou medzi žalobcom a žalovanou, sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej úver vo výške 20.000 Eur a žalovaná sa zaviazala vrátiť predmetný úver spolu s dohodnutým úrokom, a to v pravidelných mesačných splátkach /132/ vo výške 297,73 Eur. Nakoľko žalovaná ukončila ku dňu 28.3.2018 svoju podnikateľskú činnosť, tento návrh smeruje voči žalovanej ako fyzickej osobe nepodnikateľovi. Žalovaná žalobcovi uhradila úhrady v celkovej výške 18.459,26 Eur /62 x 297,73 Eur/, t.j. uhradila sumu vo výške 297,73 Eur dňa 23.11.2012, 21.12.2012, 25.1.2013, 21.2.2013, 8.3.2013, 24.4.2013, 20.5.2013, 24.6.2013, 22.8.2013, 22.8.2013, 19.9.2013, 29.11.2013, 6.12.2013, 31.1.2014, 7.2.2014, 7.2.2014, 24.2.2014, 18.3.2014, 22.4.2014, 20.5.2014, 18.6.2014, 21.7.2014, 15.8.2014, 23.9.2014, 23.10.2014, 24.11.2014, 15.12.2014, 22.1.2015, 24.2.2015, 16.3.2015, 16.4.2015, 25.5.2015, 18.6.2015, 13.7.2015, 24.8.2015, 25.9.2015, 20.10.2015, 13.11.2015, 18.11.2015, 21.12.2015, 25.1.2016, 24.2.2016, 21.3.2016, 25.5.2016, 27.5.2016, 27.6.2016, 21.9.2016, 23.9.2016, 18.10.2016, 18.11.2016, 26.1.2017, 26.1.2017, 24.2.2017, 10.5.2017, 29.5.2017, 26.6.2017, 25.8.2017, 4.10.2017, 27.10.2017, 31.10.2017, 27.11.2017, 19.12.2017 a 13.2.2018. Žalovaná uhradila splátky splatné 25.11.2012 až 25.12.2017. Nakoľko žalovaná neuhradila žalobcovi splátku splatnú dňa 25.1.2018 riadne a včas, žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru, t.j. dňom 25.1.2018 došlo k predčasnej splatnosti úveru. Jednotlivé úhrady žalovanej boli započítané na istinu a úrok anuitným spôsobom a to tak, ako je uvedené v splátkovom kalendári. Na istinu bola započítaná suma 5.810,59 Eur. Vzhľadom na uvedené dlžná istina ku dňu predčasnej splatnosti úveru /25.1.2018/, ako aj ku dňu podania žaloby, predstavuje sumu vo výške 14.189,41 Eur /20.000,- Eur mínus 5.810,59 Eur/. Uplatnil si právo na zaplattenie istiny vo výške 14.189,41 Eur, zmluvného úroku vo výške 9 % ročne zo sumy 14.189,41 Eur od 26.1.2018 až do zaplattenia, zmluvného úroku z omeškania vo výške 14 % ročne zo sumy 14.189,41 Eur od 3.2.2018 až do zaplattenia istiny, zmluvnej pokuty vo výške 3.000 Eur. Nakoľko žalovaná je v značnom časovom omeškaní s úhradou dlžnej sumy, uplatnil si voči žalovanej aj zaplattenie zmluvnej pokuty vo výške 15 % z poskytnutých peňažných prostriedkov, t.j. vo výške 3.000 Eur. Ďalej žiadal žalovanú zaviazat zaplatiť aj úroky z omeškania vzhľadom na omeškanie žalovanej uhradiť dlžnú sumu. Aj napriek skutočnosti, že medzi žalobcom a žalovanou bola dohodnutá výška zmluvného úroku vo výške 0,1 % denne /t.j. 36 % ročne/, žalobca si uplatnil právo na zaplattenie zmluvného úroku vo výške 14 % ročne z dlžnej istiny. Aj napriek skutočnosti, že medzi stranami sporu bol dohodnutý zmluvný úrok vo výške 14 % ročne z poskytnutého úveru, uplatnil si právo na zaplattenie úroku vo výške 9 % ročne. Ako dôkazy predložil výpis z bežného účtu č. XXXXXXXXXXXX vedený v Tatra Banke, a.s. za obdobie od 1.1.2012 do 7.6.2018 a Zmluvu o podnikateľskom úvere zabezpečenom nehnuteľnosťou č. XXXXXXXX.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 4.7.2018 platobný rozkaz, voči ktorému žalovaná podala odpor. V odpore uviedla, že v čase, kedy oslovila žalobcu so žiadosťou o poskytnutie úveru, nebola podnikateľkou. Živnosť otvorila len formálne, iba z dôvodu, že to práve žalobca vyžadoval ako nevyhnutnú podmienku. Zmluva o podnikateľskom úvere je rozporná so zákonom. Prvou je obchádzanie

spotrebiteľských noriem tým, že v zmluve je označená ako držiteľ podnikateľského oprávnenia č. XXX - XXXXX W. XX.XX.XXXX. Z textu zmluvy podnikateľský charakter úveru nevyplýva a žalobca ho ani nepreukáže, pretože bol použitý na rekonštrukciu strechy založenej nehnuteľnosti. Ona zmluvu uzatvárala ako fyzická osoba nepodnikateľ. Jej úmyslom bolo žiadať úver mimo svojej podnikateľskej činnosti, v čom ju žalobca utvrdil tým, že z jeho strany jej neboli predložené žiadne požiadavky o preukazovaní dôvodu, pre ktorý finančné prostriedky potrebovala. Aj fyzická osoba podnikateľ má právo získať spotrebný úver, pretože opak by bol diskrimináciou občanov, ktorý by neboli prisúdené práva spotrebiteľov len na základe spôsobu ich obživy. V zmluve sa nenachádza informácia o účele použitia úveru, okrem všeobecného, nič nehovoriaceho konštatovania v bode 1.3. Jej živnosť za celý čas nepriniesla žiaden príjem, pretože jej zdroj príjmu je šička. Žalobca nemá právo na odplatu z poskytnutého úveru, a to aj z dôvodu zjavnej úžery. Predčasné splatenie niektorej splátky, resp. splátok dlžníkom, nemá vplyv na výšku úroku z úveru. Veriteľ sa dopustil kardinálneho pochybenia v rámci prepočtu splatného úroku s cieľom poškodiť ju v čo najvyššej miere. Aj teoretický nárok na odplatu žalobcu trval pri zmluvných úrokoch od 23.11.2012 do 25.1.2018, čo by znamenalo za 5 rokov a 2 mesiace sumu úrokov 7.500 Eur. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa. Na základe týchto skutočností navrhovala žalobu žalobcu zamietnuť a priznať náhradu trov konania. Namietala aj uplatnenie zmluvnej pokuty, pretože táto nebola dojednaná v zmluve, ale bola umiestnená do časti VOP.

4. Žalobca vo vyjadrení k podanému odporu uviedol, že za nesporné skutočnosti považuje, že medzi stranami bola uzatvorená zmluva o rezervácii finančných prostriedkov zo dňa 7.9.2012, zmluva o podnikateľskom úvere č. XXXXXXX, žalovaná je držiteľkou živnostenského oprávnenia č. XXX-XXXXX a žalovaná uhradila žalobcovi sumu v celkovej výške 18.459,26 Eur. Vzťah medzi žalobcom a žalovanou, vyplývajúci zo zmluvy o úvere č. XXXXXXX považuje žalobca za vzťah medzi dvoma podnikateľmi pri ich podnikateľskej, na daný právny vzťah z uvedenej úverovej zmluvy nie je možné aplikovať zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. K námietke neplatnosti zmluvy o úvere uviedol, že žalovaná neuviedla žiadne dôvody, ktoré by mali za následok určenie neplatnosti zmluvy. K námietke žalovanej o bezodplatnosti zmluvy o úvere uviedol, že tento úver nie je možné považovať za spotrebiteľský úver a výška odplaty bola dohodnutá v súlade s vtedy platnými právnymi predpismi. K súbehu nároku na úrok z omeškania a zmluvného úroku poukázal na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu, Ústavného súdu a súdov Slovenskej republiky. K uplatnenému nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty uviedol, že bez ohľadu na to, či je ustanovenie o zmluvnej pokute uvedené v Zmluve o úvere, alebo vo VOP, je nepochybné, že dohoda o zmluvnej pokute má písomnú formu, t.j. žalobca aj žalovaná podpisom VOP potvrdili, že súhlasia s dohodou o zmluvnej pokute. Skutočnosť, že na VOP je podpísaný aj manžel žalovanej je právne bez významu, keďže proti manželovi žalovanej nie je uplatňovaný žiaden nárok. Ako ďalšie dôkazy predložil Vyhlásenie o oboznámení sa s podmienkami úveru zo dňa 7.9.2012 a fotokópiu osvedčenia o živnostenskom oprávnení č. Z.-S.-Z.-XXXX/XXXXX-X zo dňa 9.8.2012.

5. Súd rozsudkom č. k. 5Csp/56/2018 - 146 zo 14.1.2019 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 11.189,41 Eur s úrokom z omeškania vo výške 14 % ročne až do zaplatenia, zmluvný úrok vo výške 9,00 % ročne zo sumy 11.189,41 Eur od 26.10.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Zamietol žalobu ohľadom zmluvnej pokuty vo výške 3.000 Eur a zaviazal žalovanú nahraďiť žalobcovi trovy konania vo výške 79 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Následne súd opravným uznesením zo dňa 22.1.2019 č.k. 5Csp/56/2018-154 rozhodol, že výrok rozsudku zo dňa 14.1.2019 má znieť: „I. Súd zaväzuje žalovanú zaplatiť žalobcovi 14.189,41 Eur s úrokom z omeškania vo výške 14,00 % ročne až do zaplatenia, zmluvný úrok vo výške 9,00 % ročne zo sumy 14.189,41 Eur od 26.10.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. II. Súd zamietla žalobu ohľadom zmluvnej pokuty vo výške 3.000,- Eur. III. Súd ďalej zaväzuje žalovanú nahraďiť žalobcovi trovy konania vo výške 79 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“ Následne dňa 20.5.2019 opravným uznesením č.k. 5Csp/56/2018-252 rozhodol tak, že „opravuje výrok rozsudku Okresného súdu Rožňava pod sp. zn.: 5Csp/56/2018 - 146 zo dňa 14.1.2019, v spojení s Opravným uznesením Okresného súdu Rožňava pod sp. zn.: 5Csp/56/2018 - 154 zo dňa 22.01.2019 v tomto znení: I. Súd zaväzuje žalovanú zaplatiť žalobcovi 14.189,41 Eur s úrokom z omeškania vo výške 14 % ročne zo sumy 14.189,41 Eur od 3.2.2018 až do zaplatenia, zmluvný úrok vo výške 9 % ročne zo sumy 14.189,41 Eur od 26.1.2018 až do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“

6. Krajský súd v Košiciach uznesením, č.k. 11Co/143/2019 - 284 zo dňa 24.7.2020 zrušil rozsudok v spojení s uznesením zo dňa 22. januára 2019 č.k. 5Csp/56/2018-154 a s opravným uznesením zo dňa 20. mája 2019 č.k. 5Csp/56/2018 - 252 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s tým, že úlohou súdu prvej inštancie opätovne o nároku žalobcu rozhodnúť, až potom, ako dôsledne ujasní predmet sporu, vyhodnotí vykonané dôkazy, a to aj vo vzťahu k námietkam žalobcu a žalovanej, predneseným v priebehu konania na súde prvej inštancie i v tomto odvolacom konaní. Rozhodnutie potom súd náležite odôvodní v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP a dôsledne a presvedčivo sa súčasne vysporiada so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v spore, vrátane námietok žalobcu a žalovanej.

7. Súd vykonal dokazovanie v súlade s § 204 CSP, a to oboznámením sa so žalobou, listinnými dôkazmi - Zmluvou o podnikateľskom úvere zabezpečenom nehnuteľnosťou č. XXXXXXXX, výpisom z bežného účtu č. XXXXXXXXXXXX vedenom v Tatra Banke, a.s. za obdobie od 1.1.2012 do 7.6.2018, výpisom zo živnostenského registra zo dňa 29.10.2018, daňovými priznaniami, Vyhlásením o oboznámení sa s podmienkami úveru zo dňa 7.9.2012, fotokópiu osvedčenia o živnostenskom oprávnení č. Z.-S.-Z.-XXXX/XXXXX-X zo dňa 9.8.2012, vylúchom strán sporu, svedka a zistil tento skutkový stav:

8. Zo Zmluvy o podnikateľskom úvere zabezpečenom nehnuteľnosťou č. XXXXXXXX zo dňa 7.9.2012 súd zistil, že medzi sporovými stranami bola uzavretá úverová zmluva v zmysle ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver vo výške 20.000 Eur, a to na účely podnikania /t.j. za účelom prefinancovania prevádzkových potrieb a nákladov dlžníka/. Žalovaná sa zaviazala úver splácať v 132 mesačných splátkach s termínom mesačnej splátky istiny a úrokov vždy v 25. deň v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky v novembri 2012, s konečnou splatnosťou úveru 25.10.2023, s mesačnou splátkou istiny a úrokov 297,73 Eur, s výškou dohodnutého úroku 14 % ročne, s poplatkom za úver 1.600 Eur, celkové náklady spotrebiteľa 40.900,36 Eur, RPMN 17,27 % ročne a priemerná hodnota RPMN 4,84 % ročne.

9. Z predloženého výpisu z bežného účtu č. XXXXXXXXXXXX vedeného v Tatra Banke, a.s. za obdobie od 1.1.2012 do 7.6.2018 vyplýva, že žalovaná uhradila žalobcovi úhrady v celkovej sume 18.459,26 Eur, t.j.62 splátok.

10. Z výpisu zo živnostenského registra zo dňa 29.10.2018 súd zistil, že žalovaná vykonávala podnikateľskú činnosť v období od 8.8.2012 do 28.3.2018 H. Z. E. D. M. J. E. H. S. XX, XXX XX, O.: XX XXX XXX.

11. Z daňových priznaní k dani z príjmov fyzickej osoby vyplýva, že žalovaná za roky 2012 - 2017 podávala daňové priznanie. Podľa prehľadu príjmov a výdavkov zo živnosti (VI. Oddiel bod 2 daňového priznania) žalovaná nemala počas uvedeného obdobia v súvislosti s výkonom živnosti žiadne výdavky ani príjmy.

12. Z vyhlásenia o oboznámení sa s podmienkami úveru zo dňa 7.9.2012 súd zistil, že žalovaná prehlásila, že bola oboznámená s podmienkami úveru od žalobcu a mala možnosť ovplyvniť ich obsah.

13. Z osvedčenia o živnostenskom oprávnení č. Z.-S.-Z.-XXXX/XXXXX-X zo dňa 9.8.2012 súd zistil, že žalovaná získala dňa 8.8.2012 živnostenské oprávnenie na kúpu tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod).

14. Žalobca zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu.

15. Žalovaná vo svojej výpovedi namietala, že v tomto prípade nejde o zmluvu na podnikateľské účely, ale ide o spotrebiteľský úver. Má zato, že zmluva je neplatná z dôvodu, že žalobca pred poskytnutím úveru trval na vybavení živnosti. Túto si vybavila mesiac pred uzavretím zmluvy. Predtým živnosť nemala ani nepodnikala. Úver splácala zo svojej mzdy. V skutočnosti ako úver dostala sumu 18.400 Eur pretože rozdiel stiahli nevie na aký účel. Peniaze potrebovala súrne na opravu strechy.

16. Vypočutý svedok O. M., manžel žalovanej uviedol, že v r. 2012 chceli rekonštruovať rodinný dom - strechu. Toho času pracoval v Nórsku, mimo EÚ. Manželka pracovala ako šička. Robili si prieskum

trhu. Žiadali úvery v bankách, kde neboli úspešní, vzhľadom na výšku príjmu jeho manželky, ktorá zarábala ako šička v priemere 500-600 Eur mesačne. Preto sa obrátili na nebankové spoločnosti. Došli k spoločnosti Rokos reality, s.r.o. v Rožňave, ktorá okrem iného ponúkala aj služby v oblasti hypoték a iných úverov. Jednali s p. S., tá vypísala žiadosť o hypotekárny úver na rodinný dom, s tým, že spoločnosť Property imprest, a.s. poskytne úver vo výške 20.000 Eur na 120 mesiacov s mesačnou splátkou 500 Eur. Uvedená firma poslala aj znalca na obhliadku nehnuteľnosti, ktorý si nehnuteľnosť odfotil. Za znalecký posudok zaplatili asi 300 - 350 Eur. Potom začali robiť strechu. Následne zavolali zo spoločnosti EURO CASH, s.r.o., s tým, že oznámili, že bude poskytnutý úver, avšak musí ísť cez živnosť. Nakoľko pracoval v Nórsku, živnosť si vybaviť nemohol. Živnosť si teda vybavila manželka asi mesiac pred podpisom zmluvy. Následne podpísali nejakú zmluvu, niečo o zabezpečení finančných prostriedkov. Potom volali manželke, že sa má dostaviť do Banskej Bystrice podpísať zmluvu. Prišli do hotela kde už bolo plno ľudí. Tam sa dozvedeli, že zo sľúbenej sumy 20.000 Eur musia zaplatiť poplatok v sume 1.600 Eur, ktorý vlastne strhnú z požičanej sumy, takže reálne bude poskytnutý úver nižší. V tom čase už mali strechu viac-menej dokončenú, boli teda v časovej aj finančnej tiesni, a preto túto zmluvu v Banskej Bystrici podpísali. Tým, že žalovaná mala živnosť musela podávať aj daňové priznanie, ale zároveň bola aj zamestnaná. V daňových priznaniach je príjem z podnikania 0 Eur. Určite telefonicky aj spoločnosti Euro Cash s.r.o. aj spoločnosti Property imprest, a.s. oznámili, že uvedené peniaze potrebujú na rekonštrukciu domu. Strechu zrekonštruovali v auguste, už bola hotová. Úver podpísali až v septembri. Uviedol, že oni nevolali do uvedenej spoločnosti, stále volali oni im. To, že peniaze potrebujú na rekonštrukciu strechy im dali vedieť už po samotnej rekonštrukcii, preto prišiel aj znalec, ktorý si strechu nafotil. Vedeli to, že si musia založiť živnosť pre získanie úveru. To, aké to bude mať následky, v tej dobe ale vôbec nevedeli. So žalobcom jednali len telefonicky. Povedali len, že si musia založiť živnosť a potom nie je problém poskytnúť úver.

17. Žalobca po vykonanom dokazovaní uviedol, že trvá na podanej žalobe v celom rozsahu. V prípade žalovanej ide o podnikateľku a v prípade uzatvorenej zmluvy o úvere ide o zmluvu o podnikateľskom úvere. Bez ohľadu na to, či by mala žalovaná postavenie podnikateľky alebo spotrebiteľky, ide podľa názoru žalobcu o platnú zmluvu, ktorá obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti. Vo vzťahu k námietke žalovanej, že po zosplatnení úveru žalobca nemá nárok na zmluvný úrok, ale iba na úrok z omeškania, žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.6.2020.

18. Žalovaná k veci uviedla, že považuje nárok žalobcu za nedôvodný, bolo preukázané, že sa nejedná o podnikateľský subjekt, ktorý žiadal a ktorý mal dostať tento úver vo výške 20.000 Eur. Poukázala na rozhodnutia súdneho dvora C-110/14, pripomienky generálnej advokátky v rámci tohto konania, kde bolo uvedené, že pokiaľ zmluva nevykazuje väčší rozmer podnikateľského účelu ako spotrebiteľského, má sa potom považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Uviedla, že zmluva o podnikateľskom úvere sa netvári ako podnikateľský úver, nakoľko žiadna z jej podmienok nesmeruje priamo k dotácii podnikateľa, nesmeruje ani k tomu, aby si žalobca získaval nejaké informácie ohľadne toho, na čo boli tieto peniaze poskytnuté. Zjavne stačilo to, že je tam založená nehnuteľnosť a tým pádom je zabezpečená návratnosť tohto úveru skrz záložné právo, pretože ako vyplynulo aj z vykonaného dokazovania, živnosť, ktorá nepriniesla za celý čas svojej činnosti žiaden príjem, nemohlo byť jednoducho takým garantom návratnosti a bonity pre žalobcu, že by takýto úver poskytol. Žalobca sa venuje poskytovaniu úveru výlučne podnikateľským subjektom, a v tomto prípade aj vyšlo najavo, že bolo podmienkou získania tohto úveru založenie si živnosti, čo vyplýva aj zo zmluvnej podmienky. Aj v zmluve je uvedené, že do 30 dní sa má preukázať živnostenským oprávnením. Takéto obchádzanie zákona kvalifikuje ako neplatnosť celej zmluvy. Odplata dohodnutá v zmluve značne prevyšuje priemer na trhu v tom čase kedy bola podpísaná. Úroková sadzba pre obdobné úvery bola podľa údajov NBS 6,32 % ročne, čo v kontexte 14 % ročne v zmluve zjavne koliduje. K zmluvnej pokute uviedla, že tá musí byť dojednaná jasne a transparentne, nie v obchodných podmienkach, ktoré majú slúžiť k tzv. technickému charakteru v časti zmluvy. Dať tam povinnosti, ktoré zákon vyžaduje mať písomne dohodnuté, je neprípustné. Ďalej uviedla, že zmluva, ktorá nedáva charakter podnikateľa, nebol tam žiadny podnikateľský zámer, nebolo tam žiadne zisťovanie na čo budú tie peniaze poskytnuté, bonita toho klienta, minimálne nejaký čas nejakého fungovania, žalobca sa uspokojil len s formálnym založením živnosti obchádza spotrebiteľské normy. Žalobu navrhla zamietnuť, pretože úver bol vrátený v plnej časti istiny.

19. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

20. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

21. Podľa § 499 ObZ za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

22. Podľa § 502 ods. 1 ObZ od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

23. Podľa § 1 ods. 2 ObZ právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

24. Podľa § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

25. Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

26. Podľa § 1 ods. 3 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom nie je úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako desať rokov.

27. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

28. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

29. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

30. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

31. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

32. Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

33. Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

34. Podľa § 53 ods. 6 OZ ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

35. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

36. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

37. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je v časti dôvodná.

38. Súd sa v prvom rade zaoberal posúdením, či ide o vzťah medzi dvoma podnikateľmi alebo o vzťah spotrebiteľský. V právnom poriadku Slovenskej republiky je úverová zmluva absolútnym obchodným vzťahom, ktorá sa v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) ObZ spravuje úpravou podľa ObZ (§ 479 a nasl.), pričom túto úpravu možno aplikovať bez ohľadu na to, či je úver poskytovaný spotrebiteľovi alebo podnikateľskému subjektu. Zároveň však podľa charakteru zmluvy (t.j. formulárová predtlač, podnikateľ a fyzická osoba podnikateľ) ide jednoznačne o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahuje špeciálna úprava obsiahnutá v § 52 ods. 2, posledná veta OZ a v osobitnom zákone ZoSÚ. Z vykonaného dokazovania mal súd výsluchom žalovanej, výsluchom svedka a predloženými daňovými priznaniami žalovanej za roky 2012 - 2017 preukázané, že úmyslom žalovanej nebolo získať úver pre potreby svojej podnikateľskej činnosti, ktorú do času poskytnutia úveru ani nevykonávala. Získanie živnostenského oprávnenia zo strany žalovanej bolo len formálnou podmienkou žalobcu pre poskytnutie úveru. Aj v samotnej Zmluve o úvere je účel poskytnutia finančných prostriedkov uvedený len všeobecne t.j. za účelom prefinancovania prevádzkových potrieb a nákladov dlžníka. Z vykonaného dokazovania však nijakým spôsobom nebolo preukázané, že by žalovaná vykonávala akúkoľvek podnikateľskú činnosť (bola stále zamestnaná), s výkonom živnosti nemala žiadne náklady ani prevádzkové potreby, ktoré by bolo potrebné prefinancovať. Z jej výpovede ako aj výpovede svedka jednoznačne bolo preukázané, že finančné prostriedky boli zabezpečované pre účely rekonštrukcie strechy ich rodinného domu. Je nepochybné, že pre veriteľa je výhodnejšie uzavrieť úverovú zmluvu s fyzickou osobou ako podnikateľom (resp. že ide o podnikateľský úver) podľa ObZ, pretože v takom prípade dlžník nie je chránený ustanoveniami ZoSÚ a OZ. Súd mal za preukázané, že žalovaná si brala úver pre osobné účely nie za účelom výkonu podnikateľskej činnosti. Žalovaná bola po odmietnutí poskytnutia úveru finančnými inštitúciami vzhľadom na výšku svojho príjmu a pokročilého štádia rekonštrukcie rodinného domu donútená zabezpečiť si živnostenské oprávnenie ako podmienku pre poskytnutie úveru od žalobcu. Žalovaná potrebovala úver výlučne na svoje osobné, súkromné účely, v súvislosti s výkonom svojej práce resp. živnosti nemala výdavky, v dôsledku ktorých by potrebovala čerpať podnikateľský úver. Vôľa žalovanej, ktorá je právny laik, jednoznačne smerovala k získaniu úveru, preklenúť svoju finančnú tieseň a zrejme si ani neuvedomovala rozdiel medzi úverom spotrebiteľským a podnikateľským podľa ObZ. Súd nemá dôvod neveriť žalovanej, že zmluva s uvedením, že ide o úver podnikateľský jej nebola vopred vysvetlená a nebola upozornená na rozdiel medzi charakterom zmluvy spotrebiteľskej a zmluvy o úvere podľa ObZ a na prípadné následky vyplývajúce z rozdielu medzi týmito zmluvami. Nič na tomto názore nemení ani podpísané vyhlásenie žalovanej o oboznámení sa s podmienkami úveru zo dňa 7.9.2012, ktoré bolo podpísané v deň uzavretia zmluvy. Žalovanej totiž vo svojej nepriaznivej finančnej situácii neostávalo iné ako aj tento predtlačný dokument podpísať. Úver preto vykazuje všetky znaky úveru spotrebiteľského na ktoré je potrebné aplikovať ustanovenia OZ a ZoSÚ. ZoSÚ však vo svojom ustanovení § 1 ods. 3 taxatívne vymedzuje, čo nemožno považovať za spotrebiteľský úver. Pod bodom c) uvádza, že spotrebiteľským úverom nie je úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako desať rokov. V danom prípade úver bol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti a jeho splatnosť bola viac ako 10 rokov (132 mesiacov). Preto tento úver nemožno považovať za spotrebiteľský a poskytnúť mu ochranu podľa ZoSÚ. Ako však súd konštatuje vyššie

žalovaná v tomto vzťahu má jednoznačne postavenie spotrebiteľa a preto jej prislúcha ochrana podľa OZ. Súd preto posúdil právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou podľa § 52 a nasl. OZ.

39. V konaní nebolo sporné, že žalobca a žalovaná uzatvorili dňa 7.9.2012 Zmluvu o úvere. Spornou nebola ani výška úveru a uhradená čiastka žalovanou. Žalovaná namietala neplatnosť zmluvy, nakoľko tá je v rozpore s dobrými mravmi a je v nej uvedená nepravdivá výška úveru. Žalovaná neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré majú byť v rozpore s dobrými mravmi. Súd v tomto prípade konštatuje, že zmluva o úvere obsahuje všetky podstatné náležitosti vyžadované zákonom, nevzhladol žiaden dôvod, ktorý by zakladal neplatnosť zmluvy ako celku. Rovnako tak tu nemožno aplikovať ustanovenia § 39a OZ, nakoľko toto ustanovenie v čase urobenia právneho úkonu nebolo súčasťou OZ. K výške odplaty (úrok 14 %, RPMN 17,27 %, priemerná hodnota RPMN 4,84 %) je nutné uviesť, že táto bola dojednaná v súlade s právnymi predpismi (§ 53 ods. 6 OZ v spojení ust. § 1 ods. 4 a § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.). V Zmluve si žalobca a žalovaná dohodli úrok vo výške 14 % ročne. Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci september 2012 pri úveroch nad 5 rokov na úrovni 13,89 % ročne (<<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds/urokovesadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank>>). Dohodnutá výška úrokov 14 % ročne uvedená v zmluve je takmer totožná s priemernou úrokovou mierou obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci september 2012. V tomto prípade teda súd nevzhladol rozpor s dobrými mravmi a odplatu žalobcu považuje za primeranú.

40. Vychádzajúc z vyššie uvedeného (vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom) je však nutné konštatovať, že zo strany žalobcu neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru (žalobca to nijakým spôsobom nepreukázal), nakoľko neboli dodržané podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ (upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, uplatnenie tohto práva). Súd preto má za to, že k zosplateniu úveru zo strany žalobcu doposiaľ platne nedošlo a preto žalobu považuje dôvodnú iba v časti dlžnej sumy rovnajúcej sa súčtu všetkých mesačných splátok od 1/2018 (splatnej 25.1.2018) do rozhodnutia súdu 10/2018 (splatnej 25.10.2020) celkom vo výške 10.122,82 Eur (34 x 297,73 Eur). Vo vzťahu k splátkam splatným od 25.11.2020 súd musí konštatovať, že v tejto časti bola žaloba podaná predčasne.

41. Žalobca si tiež uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 3.000 Eur v zmysle bodu 4.5 v spojení s bodom 4.1 a 4.3 Všeobecných obchodných podmienok podľa ktorého v prípade vzniku predčasnej splatnosti úveru alebo v dôsledku porušenia povinnosti zakladajúcich právo na odstúpenie od zmluvy sa Dlžník zaväzuje uhradiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 30 % z čiastky dojednaného úveru. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty len vo výške 15 % z hodnoty poskytnutého úveru čo považoval vzhľadom k hodnote a významu zabezpečovanej povinnosti za primerané. Žalobcovi vzhľadom na nesplnenie podmienok na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru nárok na zmluvnú pokutu nepatrí. Aj v prípade, že by došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru zo strany žalobcu platne má súd za to, že k základným princípom spotrebiteľských zmlúv patrí, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ak neboli individuálne dojednané, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Za takúto podmienku platná právna úprava považuje najmä (teda nie taxatívne) ustanovenia, ktoré umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, alebo požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Žalobca právo na zaplatenie zmluvnej pokuty odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú uzavierané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. V prejednávanej veci nejde o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie, žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, nakoľko tieto pokuty sú súčasťou všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktorý tvoria prílohu zmluvy. Uvedené však samo o sebe neznamená neprijateľnosť (a teda neplatnosť) zmluvnej podmienky, takýto záver je však odôvodnený v prípade, že by zmluvná podmienka spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Významné je posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie sa účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či

dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinností (§ 53 ods. 4 písm. k/ OZ). Tým sa kladie dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy (ktorý obsah spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje), aby bol náležite opatrný a dôsledný pri dojednávani vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta. Dohoda o zmluvnej pokute a jej výške je zásadne vecou vzájomnej dohody strán zmluvy. Pre uzavretie zmluvnej pokuty sa vyžaduje písomná forma. Z písomnej dohody o zmluvnej pokute musí jednoznačne vyplývať výška zmluvnej pokuty alebo spôsob jej určenia, musí vyplývať za porušenie akej konkrétnej povinnosti je zmluvná pokuta dohodnutá. Na to, aby zmluvná pokuta bola platne dohodnutá, treba dostatočne presne a určito identifikovať, teda opísať povinnosť, ktorej splnenie zmluvná pokuta zabezpečuje. Súd posúdil túto zmluvnú podmienku ako neprijateľnú z viacerých dôvodov. V prvom rade výška zmluvnej pokuty musí byť stranami dojednaná určite a musí byť výsledkom konsenzu zmluvných strán. Jednostranné určovanie výšky zmluvnej pokuty bez akýchkoľvek kritérií či dohody o spôsobe určenia výšky je jednoznačne dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ďalším dôvodom neprijateľnosti zmluvnej podmienky je neprimeranosť výšky zmluvnej pokuty. Dodávateľ bez ohľadu na dlh spotrebiteľa môže jednostranne uplatniť zmluvnú pokutu vo výške 30 % z celého úveru, bez ohľadu na to, či bude neuhradený len nepatrný zostatok poskytnutých prostriedkov. Takto formulované zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej strany sporu, zároveň odporuje aj dobrým mravom. Vzhľadom na to, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy a neprimerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania ako neprijateľná zmluvná podmienka, v spotrebiteľských zmluvách preto nie je možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Na základe uvedeného súd uplatnenú zmluvnú pokutu považoval za nedôvodnú a v časti uplatnenej zmluvnej pokuty žalobu považuje za nedôvodnú.

42. Ďalšou spornou skutočnosťou bol nárok žalobcu na úrok z omeškania, ktorý si žalobca uplatnil vo výške 14 % ročne zo sumy 14.189,41 eur od 3.2.2018 (5 dní od predčasnej splatnosti úveru v zmysle bodu 4.4. Všeobecných obchodných podmienok poskytnutia úveru) do zaplataenia a zmluvný úrok, ktorý si žalobca uplatnil vo výške 9 % ročne zo sumy 14.189,41 Eur od 26.1.2018 (deň nasledujúci po predčasnej splatnosti úveru) do zaplataenia. Vzhľadom na vyššie uvedené posúdenie zmluvného vzťahu, konštatovanie o neplatnom zosplatnení úveru a aplikáciu ustanovení OZ (§ 52 ods. 2 OZ) sa súd spornosťou tohto nároku (súbehu úroku z omeškania a zmluvného úroku) nezaoberal. V tomto prípade však súd dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16.6.2020 sp. zn. 5Cdo/42/202, ktorý k tejto otázke zaujal jednoznačné stanovisko. Nárok na úroky z omeškania plyní pre žalobcu z nasledujúcich právnych predpisov:

43. Podľa § 517 ods. 1 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

44. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

45. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná sadzba ECB ku dňom omeškania bola 0 % ročne a preto výška úrokov z omeškania je 5 % ročne.

46. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania podľa prehľadu splátok (odo dňa nasledujúceho po splatnosti prvej nezaplataenej splátky) a následne súd túto sumu zvyšoval o dlžné splátky a úrok z omeškania priznal vždy odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti jednotlivých splátok.

47. Po takto vykonanom dokazovaní a zhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti, s prihľadnutím na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu, mal súd za preukázanú dôvodnosť žaloby len v časti uplatnenej istiny 10.122,82 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne podľa splatnosti jednotlivých splátok. V prevyšujúcej časti zaplataenia istiny, zmluvného úroku, úroku z omeškania a zmluvnej pokuty považoval žalobu za nedôvodnú.

48. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

49. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná stane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

51. O trovách konania vo vzťahu strán sporu bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva protistrane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 58,89 %, žalovaná v rozsahu 41,11 %, preto má žalobca oproti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 17,78 %.

52. V priebehu konania vznikli žalobcovi i žalovanej trovy odvolacieho konania spojeného s podaním odvolania proti rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 14.1.2019. V tomto odvolacom konaní boli rovnako úspešní žalobca i žalovaná, a preto súd rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Rožňava.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.